

Het gebed – onderhoud voor de ziel

Door dr. Mohammad Ahmad

Vertaald door Reza Ghafoerkhan

“Waarlijk, Wij hebben u de overvloed van het goede gegeven. Bid derhalve tot uw Heer en offer. Waarlijk, uw vijand is afgesneden (van het goede).” (De Heilige Koran, hfst. 103)

Indien wij het eerste vers van dit hoofdstuk (*Al-Kauthar*) toepassen op de Heilige Profeet Muḥammad vrede zij met hem, zoals gewoonlijk wordt geïnterpreteerd, dan wordt het moeilijk dit te verenigen met het volgende vers “Bid derhalve tot uw Heer en offer”, omdat wij weten dat het een feit is, dat het gebed en offer op de meest voortreffelijke en voorbeeldige vorm werden gemanifesteerd in zijn leven. Wanneer de Heilige Profeet in de Heilige Koran specifiek wordt aangesproken, dan worden de termen “O Profeet”, of “O Boodschapper” gebruikt. Derhalve wordt met deze woorden de mens in het algemeen aangesproken. De vraag die dan in gedachten komt, is, wat is de overvloed van het goede die aan de mensheid is gegeven?

Het menselijk lichaam is een van deze zegeningen; het kan echter ongezond worden en langzamerhand wegsterven; ook is het in vele opzichten inferieur aan bepaalde dieren. Het is derhalve onwaarschijnlijk een ontvanger van de overvloed van het goede. De geest in de mens is echter iets, waarmee hij op unieke wijze is gezegend. In de Heilige Koran vertelt Allāh ons: “En Wij bliezen Onze geest in hem”. Deze geest die van Allāh komt, is in staat Zijn kleuren te reflecteren, zoals wordt gesteld in het vers, “Wij nemen Allāh’s kleur aan, en wie is beter in het kleuren dan Allāh, en wij zijn Zijn aanbidders”. De Hadith van de Heilige Profeet brengt dit ook over met de woorden “Creëer de morele eigenschappen van Allāh in uzelf”. De geest van de mens die zijn ziel (*nafs*) wordt, is wat met hem groeit en een deel van zijn persoonlijkheid wordt. Het groeit uit om de hemelse vruchten in dit

wereldlijke leven te ontvangen, in de vorm van gemoedsrust, en reist naar het leven Hiernamaals, waar het wordt gezegend met een nieuw lichaam om de eeuwige zegeningen van het hemelse paradijs te ervaren. De menselijke ziel is derhalve het deel van hem, dat in staat is de overvloed van het goede te ontvangen, en het gebed is datgene wat leidt tot deze ontwikkeling. De mens wordt dan bereid te offeren op de weg van Allāh, en zijn grootste vijand af te snijden, de duivel of de *sjaitaan*.

Het gebed – onderhoud van de geest

Net zoals voedsel essentieel is voor het leven, gezondheid en ontwikkeling van het menselijk lichaam, zo heeft ook de ziel voedsel nodig voor zijn welzijn, vooruitgang en bestaan. Dit spiritueel onderhoud wordt voorzien door de instelling van het gebed. Dit is de reden waarom er zoveel nadruk is gelegd op het gebed in de Heilige Koran en de Hadith, en het een hoofdbevel is van de Islam. De menselijke geest die zo'n onderhoud ontvangt, blijft gezond, ontwikkelt zich, en blijft levend. De Heilige Koran verklaart deze vitale waarheid in deze verzen:

“En sper uw ogen niet open naar datgene, waarmee Wij verschillende klassen van hen hebben voorzien, (van) de schitteringen van het leven van deze wereld, opdat Wij hen daarmee zullen beproeven. En het onderhoud van uw Heer is beter en duurzamer. En schrijf uw volgelingen het gebed voor, en blijf daaraan trouw. Wij vragen u niet om onderhoud. Wij geven u onderhoud. En het (goede) einde is voor het hoeden (voor het kwaad).” (20:131-132)

Dit vertelt ons dat Allāh verschillende klassen van mensen heeft geschapen. Elke klasse van mensen zijn verschillende hoeveelheden van materiële bezittingen gegeven. Overvloed van rijkdom leidt echter tot nog een hogere graad van beproevingen, wanneer de mens het als zijn levensdoel maakt, ondanks het feit dat de wereld een tijdelijke verblijfplaats is. Het verdriet van iemand om zijn gewaardeerde bezittingen te verlaten, en de bewustwording in het Hiernamaals van het immense geleden verlies van het zichzelf niet voor de grootste zegeningen te hebben ingespannen, d.i. de liefde van Allāh, is op zichzelf

gelijk aan de martelingen van de hel. Hierbij komt dat men rekenschap zal moeten geven voor alles wat hem op deze wereld was gegeven. Indien hij zijn wereldlijke bezittingen beschouwt als een toevertrouwd goed van God, en het volgens de Goddelijke geboden uitgeeft, dan zal hij veilig zijn. Anders zal zijn straf die van een oneerlijke persoon zijn, die een aan hem toevertrouwde goed misbruikt.

De aantrekkingskracht van materiële rijkdom is duidelijk zichtbaar in dit tijdperk van de *Dadidjaal*, en voor de leden van de Ahmadiyya Beweging, aan wie de identiteit van de *Dadidjaal* juist werd onthuld door de Stichter van de Beweging, is het zeer essentieel niet in dwaling te geraken door de overvloed van rijkdom. De enige wijze waarop dit kan worden bewerkstelligd, wordt uitgelegd met de Goddelijke woorden die volgen: “En het onderhoud van uw Heer is beter en duurzamer. En schrijf uw volgelingen het gebed voor, en blijf daaraan trouw. Wij vragen u niet om onderhoud. Wij geven u onderhoud. En het (goede) einde is voor het hoeden (voor het kwaad).”

De gelovigen wordt verteld niet de fraaiheden van deze wereld hebzuchtig te begeren. De wereldlijke voorzieningen zijn tijdelijk, en men wordt aansprakelijk gesteld voor een gepaste bestemming hieraan te geven. Voor hem is de eeuwige beloning de spirituele voorzieningen, die zonder de noodzaak van rekenschap worden geschonken, en is van een veel meer superieure kwaliteit. Deze spirituele voorziening kan slechts door het gebed verkregen worden.

De Heilige Koran is zo'n wonderbaarlijk boek van kennis en diepe wijsheid, dat wanneer het gebed wordt vermeld, het de gelovige eerst beveelt zijn gezin het te laten onderhouden, en ook om een krachtig persoonlijk voorbeeld van standvastigheid te geven door het zelf te doen. Dit is omdat zelfs in het geval van materiële onderhoud, de man de voorkeur geeft aan zijn vrouw en kinderen. Een groot gedeelte van zijn verdiensten wordt uitgegeven voor voedsel en kleding en andere noodzakelijkheden voor zijn gezin. De heer des huizes, die meestal de kostwinner is, geeft zeer weinig aan zichzelf uit. Aan de man wordt dus verteld, dat net zoals hij zich zorgen maakt om het materiële onderhoud van zijn gezin, hij zich zelfs meer moet bekommeren om hun spirituele welzijn. Teneinde dit tot stand te brengen, wordt hem aangeraden hen niet alleen op te dragen het gebed te onderhouden, maar ook het gebed in persoon te onderhouden, om zo een voorbeeld te stellen. Zonder een

persoonlijk voorbeeld zou het moeilijk worden om hun navolging te verkrijgen.

Vervolgens wordt aan ons verteld, dat Allāh ons van stoffelijk onderhoud heeft voorzien, en ons daarvoor niets vraagt. Op gelijke wijze is het niet voor Zijn Eigen voordeel, wanneer Hij ons het gebed voorschrijft. Het komt puur ten goede aan de mens, en voorziet hem met spiritueel onderhoud die essentieel is, meer superieur en eeuwigdurend. De laatste vermelding is dat *taqwā* (iemand's plicht vervullen, hoeden voor het kwaad) tot een beter einde leidt. Dit betekent dat wij onze plichten moeten naleven met betrekking tot de aan ons gegeven stoffelijke voorzieningen, omdat wij hiervoor aangerekend kunnen worden, en dat wij gebruik moeten maken van de spirituele voorzieningen in de vorm van het gebed, om onze geest te sterken en gezond te houden, zodat wij onze dierlijke begeerten onder controle kunnen houden. Indien men het dier binnenin de teugels laat vieren, dan zal het de verdediging tegen het kwaad (*taqwā*) verzwakken, hetgeen resulteert in verlies en de kwellingen van de hel.

Het onderhouden van het gebed betekent, dat het niet louter wordt gereciteerd, maar wordt opgezegd met een volledig begrip en de bewustwording dat men voor Allāh staat. Men dient het als een grote privilege te achten, dat men de gelegenheid is gegeven om voor de Beste der rechters te staan, vijf maal per dag. De woorden van het gebed creëren een hoogst voortreffelijk concept van het Goddelijke Wezen en Zijn attributen (mits het gebed wordt onderhouden en niet alleen haastig wordt opgezegd). Het gebed versterkt ook het geloof in onze harten dat Allāh, de Bezitter van alle volmaakte attributen, elk moment met ons is; Hij ziet ons, en wij kunnen tot Hem bidden waar wij ook zijn. Hij is in staat onze gebeden te horen en is Bewust van onze innerlijke geheimen. Dit is waarom wij tijdens het gebed met onze handen gevouwen staan, neerbuigen en ons ter aarde werpen; en een deel van het gebed luidop wordt gereciteerd en de rest in stilte wordt opgezegd. Wanneer het geloof zich stevig nestelt in al deze concepten, dan wordt de waarheid van de Koranische uitspraak: "Waarlijk, het gebed weerhoudt (de mens) van onzedelijkheid en kwaad" (29:45), ten volle gemanifesteerd. Dit betekent dat geen smet of kwaad zich ophoopt in iemands hart, of achterblijft als een deel van zijn daden. Hij bereikt de toestand van *taqwā* of het hoeden voor het kwaad, hetgeen een grote prestatie is.

Spirituele hemelvaart door het gebed

De Heilige Profeet heeft gezegd: “Het gebed is de hemelvaart (*mi`raadj*) van de gelovige.” Nu is het voorval van de Hemelvaart (*Mi`raadj*) welbekend bij de moslims. In een visioentoestand (*kasif*) steeg de Heilige Profeet op naar de spirituele hemelen. Zijn spirituele status bleef zich verhogen voorbij het niveau van alle andere profeten. Op een zeker punt in zijn spirituele reis scheidde de engel Gabriël, die hem had vergezeld, zich van hem, zeggende dat hij daar niet in staat zou zijn de manifestatie van de Goddelijke aanwezigheid te weerstaan. Hij adviseerde de Heilige Profeet om zelf verder te gaan. Toen de Heilige Profeet voortging, kwam hij in de tegenwoordigheid van Allāh. Hij zat eerbiedig neer en vouwde zijn benen voor Allāh en zei:

“Alle dienstbetoningen betuigd door woorden en lichamelijke handelingen, en offers en rijkdommen komen toe aan Allāh.”

Hierop antwoordde Allāh:

“Vrede zij met u, o Profeet, en de genade van Allāh en Zijn zegeningen.”

Hierop antwoordde de Heilige Profeet:

“Vrede zij met ons, en met de rechtschapen dienaren van Allāh.”

Welke andere conversaties zich voordeden tijdens deze spirituele ontmoeting zijn niet overgeleverd. De buitengewone kostbare schat of beloning, echter, die hij met zich terug bracht, was het verlof voor zijn volgelingen om vijf maal per dag te bidden. De lessen die wij leren van deze gebeurtenissen van de Hemelvaart (*Mi`raadj*) zijn als volgt:

- 1.** Indien wij volledig de voetstappen van de Heilige Profeet volgen, kunnen wij opstijgen naar die hoogste niveaus in het leven na de dood, waarnaar wij uiteindelijk moeten gaan.
- 2.** Door het volledig volgen van het pad van de Heilige Profeet, kan men verder groeien dan het bereik van de engelen. De Koran vertelt ons dat

indien de mens waarlijk de plaatsvervanger van Allāh wordt, de engelen zich dan voor hem neerbuigen.

3. De spirituele status door de Heilige Profeet bereikt, is de ultieme toestand van *fanā fi-llāh* (volledig opgaan in Allāh). In deze toestand wordt elk woord, daad en bezitting uitgegeven op de weg van Allāh en onder Zijn leiding. Dit wordt duidelijk uit de woorden van de Heilige Profeet: “Alle dienstbetoningen betuigd door woorden en lichamelijke handelingen, en offers en rijkdommen komen toe aan Allāh.”

4. Als gevolg van deze complete gehoorzaamheid en dienstbaarheid beloonde Allāh de Heilige Profeet met vrede, genade en eeuwige zegeningen in deze wereld en in het Hiernamaals. Hij bracht dit onmiddellijk over aan zijn volgelingen en alle rechtschapenen dienaren van Allāh, omdat hij wist dat wanneer Allāh iets zegt, dit wordt vervuld. Hierop wordt duidelijk gewezen door zijn woorden: “Vrede zij met ons, en met de rechtschapen dienaren van Allāh.” In deze woorden zien wij een opmerkelijk vertoon van gevoelens van onbaatzuchtigheid, liefde en bekommering voor de mensheid, waarmee het hart van de Heilige Profeet was begiftigd. Deze woorden laten ook zien dan de geest, die van Allāh afkomstig is, rusteloos blijft tenzij het vrede bereikt door gemeenschap met Allāh door gebed.

5. Het rechtstreeks in de Goddelijke tegenwoordigheid gaan, is een historisch unieke gebeurtenis. Wat vroeg de Heilige Profeet van Allāh? Hij vroeg Allāh om zijn volgelingen te zegenen met dezelfde eer en zegeningen waarmee hij was gezegend in zijn verkrijgen van de Goddelijke nabijheid. Het verlof om vijf maal per dag te bidden, werd juist voor dit doel geschonken. Hoe ongelukkig is degene die zichzelf blijft beroven van deze zegening en niet het gebed onderhoudt; of het louter reciteert als een gewoonte zonder zijn volle weldaad te verkrijgen.

6. De Heilige Profeet heeft het gebed de hemelvaart (*mi`raadj*) van de gelovige genoemd. Dit vertelt ons dat het gebed het middel is om dicht tot Allāh te geraken en Hem te herkennen. De conversatie die plaatsvond tussen Allāh en hem wordt in het verplichte gebedsdienst geciteerd na de ter aarde werping. Hieruit wordt het zeer duidelijk dat de ter aarde werping de houding van de dichtste nabijheid tot het Goddelijke Wezen is. Verleng uw ter aarde werping en begrijp wat er wordt geciteerd, d.i. “Mijn Heer is vrij van alle gebreken, en Hij is de

Meest Hoge.” Door het reciteren van deze woorden smeken wij Allāh, Die de middelen voor onze spirituele ontwikkeling heeft geschapen; net zoals Hij vrij is van alle gebreken, zo moge Hij onze spirituele vooruitgang koesteren, zodat wij vrijheid kunnen verkrijgen van al onze tekortkomingen; net zoals Hij de Meest Hoge is vanwege Zijn goedheid en volmaakte attributen, zo moge Hij goede deugden in ons scheppen. Indien dit gebed oprecht wordt betuigd, dan liggen hierin alle zegeningen van dit leven en het Hiernamaals. Afgezien van de gebeden van de Hadith en de Heilige Koran kan men, indien men elke andere verzoek te doen heeft voor Allāh, in zijn eigen taal bidden. Zeg gebeden op met stromende tranen, want de ter aarde werping is het moment waar men het dichtst tot God is. Wanneer een kind zijn armen sluit om zijn moeder en huilt, dan worden de moederlijke gevoelens van liefde en genade opgewekt. Het huilen van de smekende in de ter aarde werping roept een uitstorting van Goddelijke genade op; want wie is meer Genadevol en Genereus dan Allāh?

Hazrat Mirza Ghulam Ahmad, de Hervormer (*Moedjaddid*) van de veertiende eeuw Hijra en de Stichter van de Ahmadiyya Beweging, brengt dit naar voren in een van zijn boeken *Barakāt oed-Doe`ā* of ‘de Zegeningen van het Gebed’:

“Dit vreemde voorval vond plaats in het desolate land van Arabië, dat honderden en duizenden doden tot leven werden opgewekt in een korte tijdsperiode, en degenen die generaties lang in verval waren, namen de kleur aan van Allāh. Zij die verstoken waren van gezichtsvermogen begonnen te zien, en de sprakelozen werden vloeiend in Goddelijke kennis. De wereld zag een verandering die niemand daarvoor had gezien of van had getuigd. Weet u wat dit was? Het was het huilen in de donkere nachten van iemand die zichzelf had verloren in de liefde voor Allāh, wat deze enorme verandering teweeg had gebracht, en miraculeuze gebeurtenissen vonden plaats die onmogelijk leken in de handen van de hulpeloze ongeletterde, vrede en zegeningen van Allāh zij met hem.”

Vervolgens stelt hij:

“Ik neem ook uit mijn eigen persoonlijke ervaring waar, dat het effect van het gebed sterker is dan dat van vuur en water. In

feite is er in het rijk van natuurlijke middelen niets krachtiger dan het gebed.”

Moge Allāh ons de kracht en het begrip geven om het gebed te onderhouden – het middel van spiritueel onderhoud.

Amien.

